

M E S T O Š A L’ A

Uznesenie z mimoriadneho zasadnutia mestského zastupiteľstva v Šali konaného 9. februára 2007

Mestské zastupiteľstvo v Šali po prerokovaní programu mimoriadneho zasadnutia prijíma nasledovné uznesenia:

K návrhu VZN č. 1/2007 o evidencii pamätihodnosti mesta Šal'a

Mestské zastupiteľstvo v Šali

A. prerokovalo

návrh VZN č. 1/2007 o evidencii pamätihodnosti mesta Šal'a,

B. schval'uje

1. zaradenie budovy železničnej stanice z roku 1818 medzi pamätihodnosti mesta,
2. VZN č. 1/2007 o evidencii pamätihodnosti mesta Šal'a v doplnenom znení,
3. ponechanie budovy bývalého vodoregulačného úradu družstva v majetku mesta bez možnosti odpredaja.

MUDr. Martin Alföldi
primátor mesta

Ing. Ladislav Gáll
prednosta MsÚ

Pamätihodnosti mesta Šal'a

Číslo	Názov	Číslo parcely	LV	Výmera v m²
1.	Neskorobarokový kostol vo Veči	3623	5844	228
2.	Socha Sv. Trojice	855	0	279
3.	Socha sv. Jána Nepomuckého	2	5844	5011
4.	Socha sv. Floriána	2	5844	5011
5.	Socha sv. Vendelína	942/1	1	18757
6.	Kaplnka Sv. rodiny	609	0	8
7.	Kaplnka Bakošova muka	5178	0	št. cesta II/573
8.	Kaplnka sv. Jozefa	1959/1	0	10373
9.	Kaplnka rodiny Fekete a Feketeházy	1586/1	1	33237 celý cintorín
10.	Kríž z červeného mramoru	2677/2	1	7416
11.	Pomník padlým vojakom v I. svetovej vojne	2	5844	5011
12.	Budova farského úradu	583/2	5844	329
13.	Jaskyňa - Lurdskej Panny Márie	2	5844	5011
14.	Budova Gymnázia J. Fándlyho	33/2-6	2125	1342
15.	Budova ZŠ s vyuč. jazykom maďarským	2300	0	2405
16.	Budova Okresného úradu	856/1	2781	923
17.	Budova ZUŠ (bývalé vodoregulačné družstvo)	1998	1	364
18.	Maďarský dom Jánosa Feketeházyho	1299/2	1980	190
19.	Železničná stanica	2861	2214	314
20.	Pamätné tabule:			
	1. Jozef Sellyei Miškovič (1. 1. 1909 - 6. 3. 1941), ľudový spisovateľ			
	2. Ján Feketeházy (16. 5. 1842 - 31. 10. 1927), staviteľ, konštruktér mostov			
	3. Pamätná tabuľa venovaná obetiam holokaustu miestnym židovským spoluobčanom			
	4. Pamätná tabuľa odhalená na počest zanikutej židovskej obce a martyrov			
21.	Organ			
22.	Artézske studne			
23.	Židovský cintorín	3093/1	1951	2217
24.	Chránený strom - lípa malolistá			

Kultúrne pamiatky na území Šale

Číslo	Názov	Číslo parcely	LV	Výmera v m²
1.	Renesančný kaštieľ'	4. I	1029	1464
		4. II		420
2.	Kostol sv. Margity Antiochijskej	1	5844	808
3.	Roľnícky dom	2288	4031	491
4.	Socha sv. Juraja	890/1	1	7746

Kultúrne pamiatky na území Šale

Renesančný kaštieľ'

Miesto: Ul. P. Pázmaňa

LV: 1029

Parc. č.: 4/1

Výmera v m²: 1464 pod objektom

Parc. č.: 4/2

Výmera v m²: 420 pod objektom

Budova dnes známa ako renesančný kaštieľ' bola pôvodne vodným hradom, postaveným pravdepodobne na starších základoch v XVII. storočí podľa plánov arcibiskupa Petra Pázmaňa. Je vernou kópiou paláca rodiny Turzovcov vo Veľkej Bytči. V roku 1598 sem bolo prestavané kolégium z Kláštora pod Znievom a pôvodný vodný hrad bol prispôsobený pre nové účely, pre výchovu kňazského dorastu. Je kultúrnou pamiatkou a je zapísaná v Ústrednom zozname kultúrnych pamiatok Ministerstva kultúry SR pod evidenčným číslom 52/0 v roku 1963.

Kostol sv. Margity Antioch

Miesto: Námestie Sv. Trojice

LV: 5844

Parc. č.: 1

Výmera v m²: 808 pod objektom

Je klasicistickou stavbou postavenou v rokoch 1828 – 1829 na mieste staršieho kostola, ktorý bol vybudovaný najneskôr v 16. storočí. Staviteľom dnešného kostola bol Juraj Schwartz. Stavba je jednoloďová s rovným uzáverom presbytéria a zaklenutou kupolou. Na severnej strane je pristavaná sakristia, lod' je zaklenutá pruskou klenbou s medziklenbovými pásmi, ktoré dosahujú na vtiahnuté pil astre s rímsovými hlavicami. Priečelie so vstupným portálom má štyri obľé stĺpy, na ktorých spočíva tympanon. Je kultúrnou pamiatkou a je zapísaná v ÚZKP Ministerstva kultúry SR pod evidenčným číslom 54/0 v roku 1963.

Rol'nícky dom

Miesto: Štúrova ulica

LV: 4031

Parc. č.: 2288

Výmera v m²: 491 pod objektom

Dom bol postavený v roku 1730. Dnes je chránenou kultúrnou pamiatkou. Pôvodne boli domy zhotovované z pletenice. Steny mali konštrukciu z drevených stĺpov- kolov, ktoré boli vypletené vŕbovým prútím. Pletivo sa obojstranne omazalo hlinou, ktorá sa miešala s plevami. Strecha bola z trstia. Je kultúrnou pamiatkou a je zapísaná v ÚZKP Ministerstva kultúry SR pod evidenčným číslom 53/0 v roku 1963.

Socha sv. Juraja

Miesto: Hlavná ulica – mestská knižnica

LV: 1

Parc. č.: 890/1

Výmera v m²: 7746 celá

Socha sv. Juraja bojujúceho s drakom sa datuje do druhej polovice XIX. storočia. Autorstvo zostáva anonymné, ale podľa domneniek historikov, dielo je tvorbou neznámeho miestneho umelca, ktorá zobrazuje sv. Juraja bojujúceho s drakom. Je kultúrnou pamiatkou a je zapísaná v ÚZKP Ministerstva kultúry SR pod evidenčným číslom 55/0 v roku 1963.

Evidencia pamäti hodnotí mesta Šal'a zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu

Neskorobarokový kostol vo Veči

Miesto: Veča, Nitrianska ulica

LV: 5844

Parc. č.: 3623 Výmera v m²: 228 pod objektom

Klasicisticky upravený barokový rímskokatolícky kostol Svätej Rodiny, ktorý sa spomína už v štrnásťom storočí. Obnovený bol v roku 1725 a v roku 1805 bol rozšírený o presbytérium. V jeho blízkosti je pseudogotická kaplnka, ktorá pochádza z 19. storočia, a veľký kríž.

Socha Sv. Trojice

Miesto: Námestie Sv. Trojice

LV: 0

Parc. č.: 855

Výmera v m²: 279 celá

Bolo postavené v roku 1895 na pamäť mimoriadnej udalosti – v roku 1886 udrel do veže miestneho kostola blesk, kostol však väzne škody neutrpel. Sochu postavili obyvatelia Šale z vlastných prostriedkov. Kamenárské práce vykonal miestny majster J. Múdry. V roku 1974 bola pri autohavárii veľmi poškodená a polámané časti diela ležali 18 rokov v depozitári. Socha bola zreštaurovaná a postavená na pôvodné miesto v roku 1992 občanom mesta Imrichom Szabom a Tiborom Szatmárom z Kráľovej nad Váhom. Táto socha tvorí dominantu Námestia Sv. Trojice.

Socha sv. Jána Nepomuckého

Miesto: Námestie Sv. Trojice

LV: 5844

Parc. č.: 2

Výmera v m²: 5011 celá

Je predpoklad, že pochádza z 18. storočia. Bola umiestnená pred kostolom. V súčasnosti je nahradená kópiou, originál je v budove renesančného kaštieľa z dôvodu zvýšenej ochrany. Autor sochy je neznámy. Táto socha je umiestnená pred vstupom do rímskokatolíckeho kostola.

Socha sv. Floriána

Miesto: Námestie Sv. Trojice

LV: 5844

Parc. č.: 2

Výmera v m²: 5011 celá

Pochádza pravdepodobne zo začiatku 19. storočia. Zobrazuje sv. Floriána ako hasí horiaci dom. Je jedným zo 14 pomocníkov v núdzi a patrónom proti ohňu, suchu a povodniám. Socha je umiestnená pred rímskokatolíckym kostolom. Je od neznámeho autora.

Socha sv. Vendelína

Miesto: Vlčianska ulica

LV: 1

Parc. č.: 942/1

Výmera v m²: 18757 celá

Bola postavená v roku 1844 zo Základiny založenej Jozefom Feketeom a jeho manželkou Annou r. Pinkovou. Svätý Vendelín – ochranca pastierov je zobrazený v pastierskom odevi, na hlave má klobúk a ruky má zopäté k modlitbe. Pravdepodobne mal pôvodne v ruke pastiersku palicu. Pri jeho nohách je zobrazený baranček a teliatko. Socha je umiestnená na Vlčianskej ulici.

Kaplnka Svätej rodiny

Miesto: Družstevná ulica

LV: 0

Parc. č.: 609

Výmera v m²: 8 pod objektom

Kaplnku nechal vybudovať v roku 1890 roľník Michal Baluška na pamiatku nehody a z vd'aky za záchrannu života. V roku 1995 bola kaplnka Svätej rodiny skupinou mladých veriacich občanov zrekonštruovaná.

Kaplnka Bakošova muka

Miesto: Vlčianska cesta za rampami

LV: 0

Parc. č.: 5178 Výmera v m²: štátnej cesta II/573

Je umiestnená vedľa cesty z okresného mesta do Vlčian. Kaplnku postavila v 18. storočí rodina Bakošová, ktorá v tomto období žila v Šali. V roku 1998 bola prevedená rekonštrukcia, a tak sa zaradila medzi vzácné cirkevné pamiatky.

Kaplnka sv. Jozefa

Miesto: Kráľovská ulica

LV: 0

Parc. č.: 1959/1

Výmera v m²: 10373 celá

Je postavená na konci Kráľovskej ulice v udržiavanom parku . Kaplnku postavili združené cechy v roku 1702. Má rozmery 6 x 5 m, je zariadená aj na vysluhovanie služieb Božích a v malej veži je aj zvon. Kaplnka je čiastočne udržiavaná a je v zlom technickom stave, vyžaduje rekonštrukciu. Vedľa kaplnky sa nachádza kríž z čierneho mramoru, ktorý bol postavený z vďaka roku 1953.

Kaplnka rodiny Fekete a Feketeházy

Miesto: cintorín Šaľa

LV: 1

Parc. č.: 1586/1

Výmera v m²: 33237 celý cintorín

Rodinná kaplnka rodáka mesta Jána Feketeházyho (1842 – 1927), staviteľa a konštruktéra mostov je situovaná na mestskom cintoríne v Šali. Bola postavená v roku 1895. V uvedenej kaplnke v prípade potreby sú vykonávané bohoslužby. V dolnej časti kaplnky je umiestnená rodinná hrobka Feketeovcov a Feketeházyovcov.

Kríž z červeného mramoru

Miesto: Horná ulica

LV: 1

Parc. č.: 2677/2

Výmera v m²: 7416 celá

V intraviláne mesta na konci Hornej ulici sa nachádza vysoký kríž, ktorý veriaci dali postaviť na miesto, odkiaľ najčastejšie prichádzalo nešťastie v podobe zátopy. Postavili ho v roku 1884. Vyhorel ho Jakub Feltner – kamenár z Nitry.

Pomník padlým vojakom v I. svetovej vojne

Miesto: park rímskokatolíckeho kostola

LV: 5844

Parc. č.: 2

Výmera v m²: 5011 celá

Na pomníku padlým vojakom na pamätnej tabuli sú napísaní Šaľania, ktorí padli na frontoch.

Pomník je situovaný v parku rímskokatolíckeho kostola v Šali. Pomník slávnostne odhalili 10. novembra 1940.

Budova farského úradu

Miesto: Školská ulica 2

LV: 5844

Parc. č.: 583/2

Výmera v m²: 329 pod objektom

Budova fary bola postavená v rokoch 1776 – 1778 nákladom 2 050 zlatých. K nej patrili aj hospodárske priestory a zariadenia pre prevádzku farského hospodárenia a veľká záhrada. Budova farského úradu bola v roku 1930 prestavaná.

Jaskyňa – Lurdskej Panny Márie

Miesto: park rímskokatolíckeho kostola

LV: 5844

Parc. č.: 2

Výmera v m²: 5011 celá

Lurdská jaskyňa bola postavená na pamiatku zjavenia Panny Márie v Lurdoch. Je umiestnená v parku rímskokatolíckeho kostola v Šali. Tmavý vysoký kríž sa nachádza pred lurdskou jaskyňou a pochádza z roku 1724, ktorý zhotovil I. Peter. Jej presná kópia je v cintoríne a je venovaná pamiatke zosnulých.

Budova Gymnázia J. Fándlyho

Miesto: Školská ulica č. 3

LV: 2125

Parc. č.: 33/2 - 6

Výmera v m²: 1342 pod objektom

Parc. č.: 36

Výmera v m²: 383 pod objektom

Budova strednej školy (dnešné gymnázium) bola odovzdaná verejnosti v roku 1950. Budovu navrhol Štefan Paulík z Bratislavы. Škola bola postavená z rozpočtu 18 mil. Sk. V budove bolo spolu šestnásť tried, počet žiakov bol 150, školský dvor a záhrada mali rozlohu 12000m². V roku 1954 bola zriadená jedenásťročná stredná škola ako prvá stredná škola poskytujúca vzdelanie ukončené maturitnou skúškou. Neskôr sa zmenila na dvanásťročnú strednú školu, strednú všeobecnovzdelávaciu školu až po dnešné gymnázium. Čestný názov bol gymnáziu udelený v roku 1995.

Budova ZŠ s vyuč. jazykom maďarským

Miesto: Ul. P. Pázmaňa

LV: 0

Parc. č.: 2300

Výmera v m²: 2405 pod objektom

Slávnoštne otvorenie novej ľudovej školy a škôlky sa konalo 2. septembra 1906. V roku 1927 bola v nej otvorená aj pobočka s vyučovacím jazykom maďarským. V súčasnosti v nej sídli Základná škola s materskou školou P. Pázmánya s vyučovacím a výchovným jazykom maďarským.

Budova Okresného úradu

Miesto: Hlavná ulica

LV: 2781

Parc. č.: 856/1

Výmera v m²: 923 pod objektom

Výstavba budovy bola realizovaná podľa projektu a pod dozorom Milana Michala Harminca. Moderná budova, ktorá bola vo vlastníctve obce, bola dokončená a daná do prevádzky v decembri roku 1932. Toho času tam sídlia štátne inštitúcie.

Budova ZUŠ (bývalé vodoregulačné družstvo)

Miesto: Hlavná ulica

LV: 1

Parc. č.: 1998

Výmera v m²: 364

Bola to prvá poschodová budova v Šali na Námestí sv. Juraja (dnešné Námestie A. Dubčeka), ktorá sa stala sídlom drúžstva proti záplavám a vnútorným vodám v roku 1895. Toho času poskytuje priestory Základnej umeleckej škole pre výtvarný a literárno-dramatický odbor.

Maďarský dom Jánosa Feketeházyho

Miesto: Ulica J. Murgaša 7

LV: 1980

Parc. č.: 1299/2

Výmera v m²: 190

Dom bol postavený v roku 1928. Od roku 2004 slúži na kultúrne a spoločenské podujatia občanom mesta Šale a okolia.

Železničná stanica /osobná aj nákladná/

Miesto: ulica: Staničná

LV :2214 parc.číslo :2861 Výmera:314 m² súp.č. 21

Bola v Šali vybudovaná v roku 1818 ako priechodná stanica s manipulačnými železničnými koľajnicami a skladmi na uskladnenie a vykladanie prepravovaného tovaru a stavadlové domky na diaľkové stavanie výhybiek.

Pamätné tabule

1. Jozef Sellyei Miškovič (1.1.1909 – 6.3.1941)

Ľudový spisovateľ umiestnená na budove Mestskej knižnice v Šali

2. Ján Feketeházy (16.5.1842 – 31.10.1927)

staviteľ, konštruktér mostov na budove Mestského úradu v Šali sú umiestnené tabule v jazyku slovenskom a jazyku maďarskom.

3. Pamätná tabuľa venovaná obetiam holokaustu miestnym židovským spoluobčanom umiestnená na budove Mestskej knižnice v Šali

4. Pamätná tabuľa odhalená na počesť zaniknutej židovskej obce a martýrov deportovaných z nášho mesta umiestnená v židovskom cintoríne v Šali - Veči

Príloha č.2

Organ

Bol inštalovaný v rímskokatolíckom kostole v Šali začiatkom 20. storočia. Neskôr bol prerobený na dvojmanuálový organ podnikom Rieger. Organ slúži bohoslužbám a slávnostným koncertom.

Príloha č.3

Artézske studne

Mesto eviduje v inventárnom zozname sedem artézskych studní: Námestie Sv. Trojice, Večierka, Školská ulica, Veča – zbrojnica, Vlčianská ulica, Horná ulica a Hviezdoslavova ulica. Prvá artézska studňa bola navŕtaná na Námestí Sv. Trojice v roku 1904 do hĺbky 300 m.

Židovský cintorín

Miesto: Šaľa – Veča, Nitrianska ulica

LV: 1951

Parc. č.: 3093/1

Výmera v m²: 2217

Súčasný židovský cintorín vo Veči patrí svojou rozlohou medzi väčšie cintoríny. Nachádza sa tu viac ako 100 hrobov. Cintorín je ortodoxný, náhrobné kamene - macevy sú zo žuly, vápenca a pieskovca. Nápisu sú v hebrejčine. Na cintoríne sa nepochováva od začiatku 60 rokov minulého storočia.

Chránený strom – Lipa malolistá

Osobitne chránený strom lipa malolistá *Tilia cordata* sa nachádza v záhrade Organizácie sociálnej starostlivosti mesta Šaľa na ulici Okružnej, na pozemku parcela číslo 180/1. Je spolu s ďalšími stromami v susedstve pozostatkom bývalej súkromnej záhrady rodiny Piglerových z Hornej ulice. Obvod veľmi členitého a tăžko merateľného kmeňa v 130 cm výške nad zemou je cca 450 cm. Lipa je v dobrom zdravotnom stave, stále kvitne a plodí. Jej presný vek nie je známy. Podľa porovnatelných stromov tohto druhu sa odhaduje na 150 až 200 rokov. Ochrana lípy bola zverejnená Všeobecne záväznou vyhláškou Krajského úradu v Nitre č.2/1996 z 20. novembra 2006, ktorou sa vyhlasuje zoznam chránených stromov v Nitrianskom kraji.

